

การแข่งขันเพื่อรับทุน ฯ ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2552
(ทุนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ข้อสอบวิชา สังคมศึกษาและภาษาไทย

สอบวันอาทิตย์ที่ 26 ตุลาคม 2551 เวลา 9.00 – 12.00 น. (จำนวน 5 หน้า 100 คะแนน)

(ให้ทำข้อ 1 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 1 ข้อ 2 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 2 ข้อ 3 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 3 ข้อ 4 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 4 และข้อ 5 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 5)

ถ้าทำผิดชุดจะไม่ได้รับการตรวจ

1. สถานการณ์ที่ไม่ปกติทั้งทางด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจของไทยในขณะนี้ จำเป็นที่จะต้องผู้นำที่เข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้นำที่เหมาะสมในสภาวะเช่นนี้ ควรเป็นผู้นำที่ (20 คะแนน)

ก. มีความรู้ความสามารถสูง แต่ด้อยในด้านจริยธรรม

หรือ ข. มีคุณธรรมและจริยธรรม แต่กลับด้อยในด้านการบริหาร

อธิบายพร้อมเหตุผล

2. ท่านจะตรวจสอบตนเองได้อย่างไรว่าขณะนี้ท่านกำลังมีความคิดที่ไม่ถูกต้อง เช่น โลก โกรธ อิจฉาผู้อื่น ต้องการทำลายศัตรูเพื่อเอาชนะ ท่านจะมีวิธีจะมีวิธีจัดการอย่างไรกับอารมณ์นั้นๆ จงอภิปราย จากความคิด ความเชื่อส่วนตัว และความเชื่อทางศาสนาที่ท่านนับถือ (20 คะแนน)

3. ช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ราคาน้ำมันเบนซินและดีเซลเพิ่มสูงขึ้นมาก ทำให้ผู้บริโภค ผู้ผลิตในประเทศไทย ปรับเปลี่ยนมาใช้พลังงานทดแทนในยานพาหนะ ได้แก่ ไบโอดีเซล ก๊าซโซฮอล จึงใช้ความรู้เศรษฐศาสตร์อธิบายพฤติกรรมของผู้บริโภค ผู้ผลิต โดยเขียนตอบใน 2 ประเด็น ที่มีข้อสมมุติดังนี้ (20 คะแนน)

(1) ตลาดสินค้า ตลาดปัจจัยการผลิต เป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์ (10 คะแนน)

(2) ประเทศไม่มีพลังงานทดแทนอื่น ๆ อีก นอกเหนือจากน้ำมันเบนซินและดีเซล ไบโอดีเซล ก๊าซโซฮอล (10 คะแนน)

4. จงย่อข้อความต่อไปนี้ให้ได้ใจความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักการย่อความ (20 คะแนน)

มาดูความหมายของคำศัพท์ก่อน “จักร” นี้ไทยเราใช้ตามรูปสันสกฤต (จกร) แต่ในภาษาบาลีท่านเขียนสอง ก เป็น จก “จักร” คือ วัตถุที่มีรูปทรงเป็นมณฑล คือเป็นรูปวงกลม แต่ถ้าแค่เป็นมณฑล ก็อาจจะเป็นรูปทรงกลมที่อยู่หนึ่ง ๆ ที่นี้ จักร นั้น นอกจากเป็นมณฑล มีรูปทรงกลม ๆ แล้ว ยังมีลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือมันเคลื่อนไหวด้วย และการเคลื่อนไหวของมันนั้น มีอาการที่เป็นวัฏฏะ คือหมุนหรือวน

เพราะฉะนั้น จักร จึงเป็นวงที่วน หรือเป็นวงกลมที่หมุนได้เป็นอันว่า จักรมีลักษณะ ๒ อย่างที่สำคัญคือ หนึ่งรูปทรงมณฑล และสองมันมีอาการหมุนได้

รวมแล้วก็เป็นวงกลมที่หมุน ดังตัวอย่างที่รู้จักกันดีก็คือ กงล้อ หรือล้อนี้เอง

วงกลมที่หมุนได้นี้แหละสำคัญอย่างยิ่ง มันเป็นเรื่องหมายของอารยธรรมมนุษย์ตลอดมา เรียกได้ว่าทุกยุคสมัยจนกระทั่งปัจจุบันนี้

มนุษย์เจริญเข้าสู่ยุคที่เรียกว่า “ไอที” เป็นยุคของเทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสาร บางทีเรียกให้โก้ขึ้นอีกหน่อยว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวเอกของยุคไอที ก็คือคอมพิวเตอร์ จนบางที แทนที่จะเรียกว่ายุคไอที ก็เรียกง่าย ๆ ว่า ยุคคอมพิวเตอร์

เรามักจะลืมนึกว่า กงล้อที่พาราก้าวไปสู่ความเจริญในยุคนี้ก็คือจักรเหมือนกัน จักรตัวนี้เข้าเรียกกันว่า disc หรือ disk

ขวามหลายเรียก disk เหล่านี้ว่าอย่างไร ปรากฏว่า เขาเรียก disk ทุกอย่างเป็น “จักร” ทั้งนั้น

เริ่มด้วย floppy disk เขาเรียกว่า จักรระ-Felopi, hard disk เรียกว่า จักรระ-Keras, CD และ DVD เรียกว่า จักรระ-Padat

นี่แสดงว่า วัฒนธรรมศรีวิชัยฝังลึกมากในดินแดนมลายู พระพุทธศาสนาเจริญอยู่ในอาณาจักรศรีวิชัยที่ยิ่งใหญ่ก่อนพันปี (ตอนเจริญมาก แผ่คลุมอินโดนีเซียตลอดมาเลเซีย ขึ้นมาถึงภาคใต้ของประเทศไทย อย่างน้อยถึงสุราษฎร์ธานี) ภาษาสันสกฤตจึงเข้าไปอยู่ในภาษามลายูมากมาย

ในภาษาไทยกับในภาษามลายู รวมทั้งภาษาที่พูดกันในภาคใต้ของเรา อันไหนจะมีภาษาบาลีสันสกฤตปะปนอยู่มากกว่ากัน (ในภาษาวีนี้ ก็ตั้งแต่คำบอกชื่อกันว่า “นามา สะยะ...”)

การที่ขวามหลายรับเอาภาษาสันสกฤตเข้าไปในภาษาของตนนั้น ก็เนื่องมาจากการนับถือพระพุทธศาสนา เป็นการตั้งใจรับเอาไปใช้จนถึงขั้นเป็นค่านิยม โดยวิถีของศาสนาและการศึกษา ตลอดจนแม้แต่วิถีชีวิตในครอบครัว เช่น ชอบตั้งชื่อลูกเป็นภาษาสันสกฤต

การที่ภาษาหนึ่งจะรับเอาอีกภาษาหนึ่งเข้ามาใช้เป็นภาษาของตนด้วย ถ้าไม่ไ้มาจากความนิยมนับถือในทางพระศาสนาและการศึกษาอย่างที่ว่านั้นแล้ว จะติดต่อกันจะคบหากันถึงสัมพันธ์กันแสนนานก็เข้าได้น้อย

ดูอย่างภาษาจีนสิ คนไทย – คนจีนคบกันถึงไหน นานเท่าไร แต่ภาษาไทยมีคำจีนที่รับเข้ามาใช้ไม่กี่คำ และก็มีแค่คำชาวบ้านอย่างเร็ว “สำป็น” (คนไทยบางคนก็อาจจะไม่ยอม แต่ก็บอกว่าเรียกตรงกันเอง)

เวลานี้เราได้จักรคือ disk ทั้งหลาย มาพาเราท่องเที่ยวไปใน cyberspace โดยอาศัยเครือข่าย Internet ที่เชื่อมต่อทุกส่วน ทุกถิ่นแดนของโลกให้ถึงกันได้หมดนี้ ถ้าเราไปถูกทาง ก็จะพาชีวิต สังคม ทั้งโลก และอารยธรรม ให้เจริญ รุ่งเรือง งดงาม เป็นสุข ศดใส แต่ถ้าไปทางผิด อารยธรรมแทนที่จะวิวัฒน์ ก็คงจะเปลี่ยนเป็นวิบัติ หรืออาจจะยิ่งกว่านั้น คือ วินาศ

เราได้ถูกคิด หรือยังใจพิจารณากันบ้างไหมว่า ที่เราเป็นกันอยู่ ทำอะไรกันอยู่นี้ ชีวิตของเรา สังคมของเรา เดินทาง ถูกต้องหรือเปล่า ทางที่เรากำลังจะเดินทางไปนี้ เป็นทางที่จะไปตกหลุมตกเหวอย่างที่ว่า หรือเป็นทางที่จะไปวนเวียนติดตัน หรือเปล่า

บอกแล้วว่า cyberspace เป็นอวกาศในความคิด ไม่ใช่ของจริง จึงเข้าทางของจินตนาการ แล้วจินตนาการนี้ ถ้าไม่ประกอบด้วยปัญญา ก็เป็นจินตนาการแห่งความเพ้อฝัน นำไปสู่ความลุ่มหลง เพลิดเพลิน มัวเมา ไม่พัฒนาชีวิตของตน ใช้เวลาของชีวิตให้เสียไปเปล่า บางทีก็ตกเป็นเหยื่อของผู้ที่มาหลอประ โยชน์โดยไม่รู้ตัว อาจจะถึงกับทำลายชีวิต ทำลายความเจริญก้าวหน้า ทำลายอนาคตของตนเอง

ไม่เพียงเบียดเบียนและทำลายตัวเองเท่านั้น ยังเอาความประมาทและความลุ่มหลงมัวเมาของตนเองนั้น ไปบั่นทอนทำลายคนอื่นและทำสังคมให้เสื่อมโทรมด้วย

แทนที่จะเอาสิ่งเหล่านี้มาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิต พัฒนาสังคม ก็กลับเอามันมาทำการร้าย คุกกระชากชีวิตของตัวลงไปให้ตกต่ำ และดึงสังคมลงสู่อบาย

เวลานี้เรากำลังประสบปัญหาหนัก คือ การที่ได้กล้องจักรตัวใหม่มา แต่คนมากมายเอามันมาหมุนพาตัวไปผิดทางเข้าทางสุดโคงไป

เราจะต้องมีจิตสำนึกตระหนักรู้ตัว เริ่มตั้งแต่มีสติที่จะเตือนตนเอง และใช้วิจารณ์ปัญญา ตำรวจตรวจตราให้รู้ว่า อะไรผิด อะไรถูก อะไรเป็นโทษ อะไรเป็นคุณประโยชน์ที่แท้จริง มิให้เครื่องมือสร้างสรรค์ความดีงามและความเจริญ กลายเป็นสื่อที่ชักนำเอามาซึ่งความชั่วร้ายและความเสื่อมเสียหาย

มิฉะนั้นระบบ Internet ที่เป็น “เครือข่าย” ซึ่งเชื่อมต่อให้หมู่มนุษย์ติดต่อกัน ก็อาจจะกลายเป็น “ตาข่าย” ที่ดักคนให้ตรึงติดนุ่งนั่งอยู่กับมัน

แล้วการณ์ก็ปรากฏว่า เวลานี้ เครือข่ายชักจะกลายเป็นตาข่ายไปจริง ๆ เสียด้วย คนจำนวนมากเอาจักรหมุนพาตัวไปติดในตาข่ายนี้ แล้วก็คืนไม่หลุด บ้างก็พาตัวไปเจอกับ แล้วก็จบลงด้วยความทุกข์เป็นรายการสุดท้าย

ระหว่างนี้ ก่อนจะดับ ก็คืนสนุกกันไปอย่างไรสติ คืนไปคืนมาไม่รู้ตัวเองนั่น ที่จริงกำลังเอาตาข่ายพันตัว เหมือนร่างแหดักปลาให้เข้าไปติด ตอนแรกปลานึกว่าจะได้กินเหยื่ออร่อย พอเจอข่ายตาข่ายดัก ก็คืนรน คืนไปคืนมา ก็ถูกแหพันแล้วก็รัด แล้วก็ติดแน่น เลยโคนเขาจับเอามาใส่หม้อแกง ก็จับกัน

“จักร” นั้นไซ้ไร โจนต้องหมุนไปในทางสายกลาง

ถ้าได้ธรรมจักรมาใส่แล้ว รถหรือยานพาหนะนั้น ก็จะกลายเป็น ธรรมยาน หรือธรรมรถ ซึ่งแน่นอนว่าจะพาเราเดินไปในทางสายกลาง ที่เรียกว่า “มัชฌิมาปฏิปทา”

ทางสายกลาง หมายถึง ทางที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปให้ถึงจุดหมายมนุษย์จะทำอะไรก็ย่อมมีจุดหมาย ถ้าพูดรวม ๆ ในระดับโลก ก็คือ จุดหมายของอารยธรรม ซึ่งแน่ละ ก็ต้องเป็นจุดหมายที่ดี ที่เยี่ยมยอด เช่น มุ่งให้เกิดสันติสุขแก่มวลมนุษย์ และเมื่อมีจุดหมายแล้ว ก็ต้องมีวิถีทางที่จะไปให้ถึงจุดหมายนั้น แล้วทางที่จะไปถึงจุดหมายนั้นแหละ เรียกว่า “ทางสายกลาง”

ทำไมทางที่จะนำไปให้ถึงจุดหมายนั้น จึงมีชื่อว่าเป็นทางสายกลาง

เพื่อรวบรัด ขอพูดแบบเข้าใจกันง่าย ๆ ว่า เหมือนอย่างคนมากมายมายิงลูกศรไปที่เป้า ลูกศรที่ไม่ถูกเป้า จะพลาดออกไปข้างๆ ทั้งหมด จะเป็นข้างซ้าย ข้างขวา หรือข้างไหนก็ตาม ก็คือ ไม่ถูก ส่วนลูกศรที่ถูกเป้า ก็คือลูกที่วิ่งไปตรงกลาง อยู่ตรงกลาง

ทางที่เหมือนกัน ทางที่ผิดก็เจอออกข้าง แต่ทางที่ถูกจะแล่นตรงไปเข้าจุดกลางที่นี้ ข้อที่สำคัญมากก็คือ จะเข้าทางที่ถูกต้อง จับจุดกลางให้พุ่งตรงไปสู่จุดหมายได้ ก็ต้องมีปัญญา ตั้งแต่รู้จุดหมายนั้น จับทิศทางได้ชัด รู้เข้าใจกระบวนการ รู้สภาพแวดล้อมและไร ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องหลีกเลี่ยงพบผ่าน รู้ที่จะนำรถหรือยานไปให้ถึงจุดหมาย

เพราะฉะนั้น ท่านจึงพูดสั้น ๆ ว่า ทางสายกลางมีปัญญาเป็นตัวนำ เรียกว่า สัมมาทิฐิ แปลกันว่าปัญญาเห็นชอบ หรือเข้าใจถูกต้อง

แล้วก็แน่ละ เหมือนคนขับรถที่อาศัยล้อทั้งหลาย ต้องมีสติทั้งนั้น สติต้องอยู่กับตัวตลอดเวลา ตั้งต้นแต่ไม่เผลอลืมจุดหมาย

เพราะฉะนั้น เมื่อเอาคอมพิวเตอร์จักรมุนพาเราเข้าสู่เครือข่าย Internet จะท่องเที่ยวไปใน cyberspace ก็เอาธรรมจักรมาหมุนนำเลย

ตอนนี้ ทั้งปัญญาก็ชัดในวัตถุประสงค์ มองเห็นโล่ง ประดาเรื่องราวข้อมูลที่สนองจุดหมาย ทั้งสติก็อยู่กับกายกัน ขยะหรือเรื่องเหลวไหลออกไป ไม่ทิ้งไม่พลาดข้อมูลที่เข้าเรื่อง ไม่เผลอไม่เขวหรือไกลออกนอกทาง

(คัดจากหนังสือ จักรโคขัณฑ์ยุคไอที ของ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต) หน้า 20-37)

5. จงเขียนเรียงความ (๒๐ คะแนน)

เรื่อง “การใช้ภาษากับการสร้างความสามัคคีในชาติ”

ให้ท่านเขียนเรียงความเกี่ยวกับแนวทาง “การใช้ภาษากับการสร้างความสามัคคีในชาติ” มา ๒ แนวทาง พร้อมทั้งอธิบายและยกตัวอย่างประกอบแต่ละแนวทางให้ชัดเจน ความยาวประมาณ ๒๐ บรรทัด